



הכנסת

הלשכה המשפטית

תחום חקיקה  
ומחקר משפטי

## איסור על פרסום "הצעות עבודה" בזנות

– סקירה משווה –

כתיבה: עו"ד ליאור בן דוד

ט בסיוון תשע"ב  
30 במאי 2012

אישור: עו"ד הודיה קין, ממונה (חקיקה ומחקר משפטי)

מסמך זה הוא סקירה משפטית משווה ואינו חוות דעת משפטית

סקירה משפטית

מסמך זה נכתב בעקבות יוזמת חקיקה שהעלתה חברת הכנסת אורית זוארץ; יוזמה שמבקשת לבחון את האפשרות לאמץ חקיקה שתאסור פרסום או הפצה של מודעות המציעות "עבודה" בזנות. המסמך בוחן במבט משווה את שאלת קיומה של חקיקה כאמור, או חקיקה אחרת המתייחסת לפרסום "שירותי זנות", בכמה ממדינות אוסטרליה (קווינסלנד, ניו-סאות' וילס, הטריטוריה הצפונית) וכן בבריטניה, אירלנד, ספרד, ניו זילנד, דרום אפריקה, ואונטריו (קנדה).

**החקיקה הפלילית הישראלית אינה כוללת עבירה ספציפית האוסרת במפורש על פרסום או הפצת מודעות המציעות עבודה בזנות.** חוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) אוסר על פרסום "שירותי זנות", תוך הבחנה לעניין העונש בין פרסום שירותי זנות הניתנים על-ידי קטין לבין פרסום שירותים כאמור הניתנים על-ידי אדם בגיר. חוק העונשין קובע כי מי שמוסר מידע או מפרסם פרסום על מתן שירות של מעשה זנות, כשנותן השירות הוא קטין, דינו מאסר בן חמש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד - כפל הקנס האמור. החוק ממשיך וקובע כי "אחת היא אם שירות הזנות ניתן בישראל או מחוץ לישראל, אם המידע מתייחס לקטין מסוים אם לאו, או אם הפרסום מציין שנותן השירות הוא קטין אם לאו".<sup>1</sup> על מי שמפרסם פרסום בדבר מתן שירותי זנות של בגיר מטיל חוק העונשין עונש קנס זהה או עונש מאסר מקל יותר - לתקופה של שלוש שנים.<sup>2</sup> נראה שהוראות החוק האמורות מתייחסות לפרסום שעניינו שיווק "שירותי זנות", דהיינו פרסום שנועד ליידע לקוחות פוטנציאליים על אפשרותם לצרוך שירותי זנות.<sup>3</sup> על-פי לשונם, סעיפי חוק אלה אינם מתייחסים ספציפית לפרסום או להפצה של מודעות שתכליתן "לגייס" אנשים לעבודה בזנות.

הוראות נוספות בחוק העונשין, שאינן עוסקות בסוגיית הפרסום, קובעות עונשי מאסר לתקופה של חמש שנים על מי שמביא אדם לידי מעשה זנות עם אדם אחר;<sup>4</sup> ולתקופה של שבע שנים על מי שמביא אדם לידי עיסוק בזנות.<sup>5</sup> פרסום או הפצה של מודעות המציעות עבודה בזנות הוא מעשה שנועד להביא אנשים לידי עיסוק בזנות. ואולם, מעשה הפרסום כשלעצמו אין די בו בהכרח כדי לקיים את יסודות שתי העבירות של הבאת אדם לידי מעשה זנות או עיסוק בזנות, שכן עבירות אלה אינן עבירות התנהגותיות (כמו עבירות איסור הפרסום המנויות בסעיפים 205א ו-205ג לחוק

<sup>1</sup> סעיף 205א לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

<sup>2</sup> סעיף 205ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

<sup>3</sup> על פרשנות זו של פרסום בדבר מתן "שירותי זנות" כפרסום שמיועד ללקוחות הפוטנציאליים ניתן ללמוד בעקיפין

מ- עפ 10545/04 מדינת ישראל נ' פליקס אלדנקו, 6 בפברואר 2006, בעמ' 27-28. ראו באתר נבו:

[www.nevo.co.il/psika\\_word/elyon/04105450-t11-e.doc](http://www.nevo.co.il/psika_word/elyon/04105450-t11-e.doc)

פסק דין זה אמנם לא עסק בעבירות הפרסום האמורות, אך בהתייחסותו למעשיהם של המשיבים אשר, בין השאר, פרסמו מודעות בהן "הציעו שירותי זנות", קבע בית המשפט: "אין ספק כי פרסום הזנות, המיידע לקוחות פוטנציאליים על קיומן של נשים העוסקות בכך, נצרך למען הבאתו של אדם לעסוק בזנות. הפרסום הוא תנאי הכרחי, אם כי לא מספיק, ליצירת מקום המבטיח לקוחות לזנות".

<sup>4</sup> סעיף 201 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

<sup>5</sup> סעיף 202 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.



העונשין) אלא הן עבירות תוצאתיות הדורשות קשר סיבתי בין מעשה העבירה לבין הרכיב התוצאתי שלו (מעשה זנות או עיסוק בזנות).<sup>6</sup>

למרות שכאמור החקיקה הפלילית הישראלית אינה אוסרת במפורש ובאופן ספציפי על פרסום הפצת מודעות המציעות עבודה בזנות, נראה כי המשך פרסומן והפצתן של מודעות אלה מעורר שאלות לא רק מתחום החקיקה אלא גם מתחום האכיפה. בהקשר זה יש לציין כי מודעות "דרושים" או "דרושות" המציעות עבודה בזנות - בניגוד לפרסומים שמשווקים שירותי זנות - על-פי רוב נוקטות בניסוח שמבקש להסתיר את מהות "העבודה" המוצעת.<sup>7</sup> ואולם, גם פרסומים שמשווקים שירותי זנות בצורה ברורה וגלויה ממשיכים להיות מופצים בדרכים שונות. אמנם, בעקבות הרשעתם ב-2004 של העיתונאים הגדולים בישראל בפרסום שירותי זנות,<sup>8</sup> היקף הפרסום של שירותים אלה בעיתונות הצטמצם, אך במקביל גבר היקף פרסומם באמצעים אחרים כמו אתרי אינטרנט, עלונים וכרטיסי ביקור המונחים על-גבי מכוניות, וחברות פרסומיות שעניינן שירותי זנות המופצות בקיוסקים.<sup>9</sup>

המדינות הנסקרות במסמך זה מייצגות קשת רחבה למדי של גישות חקיקתיות ביחס לתופעת הזנות. כך למשל, בניו זילנד, בעקבות רפורמה חקיקתית מ-2003, עברה הזנות דה-קרימינליזציה, כאשר במסגרת זו פעילותם של בתי זנות הפכה לחוקית בכפוף לרגולציה; בדרום אפריקה, לעומת זאת, הזנות והפעילויות הקשורות בה נחשבות לבלתי-חוקיות; ואילו במדינות אחרות כמו בריטניה או אירלנד, הזנות עצמה אינה בלתי-חוקית, אך קיימים מגוון איסורים פליליים הנוגעים לפעילויות ולהיבטים שונים של תופעת הזנות.<sup>10</sup>

הסקירה מעלה כי בכמה מהמדינות הנסקרות במסמך - **קווינסלנד, ניו-סאות' ווילס והטריטוריה הצפונית** (כולן חלק מהפדרציה של אוסטרליה) - **קיימת חקיקה פלילית שאוסרת בצורה ספציפית על פרסום מודעות המציעות עבודה בזנות. בבריטניה קיימים איסורים "ממוקדים" יותר: חקיקה פלילית האוסרת פרסום מודעות הקשורות לזנות (מודעות המפרסמות את שירותיה של זונה או מציינות מקום שבו מוצעים שירותי זנות) בסביבת טלפונים ציבוריים, וכן החלטת**

<sup>6</sup> יעקב קדמי, **על הדיון בפלילים. חוק העונשין, חלק רביעי**, אוניברסיטת תל אביב: הוצאת דיון, תשס"ו-2006, בעמ' 2183 ו-2187; עפ' 5863/10 אנג'ליק סבאג גוטיירר **נ' מדינת ישראל**, 11 ביולי 2011, [www.nevo.co.il/psika\\_word/elyon/10058630-v18.doc](http://www.nevo.co.il/psika_word/elyon/10058630-v18.doc).

<sup>7</sup> בפרסומים כאמור נעשה שימוש בניסוחים כגון אלה: "שכר עצום לנאות! בדירה יוקרתית ודיסקרטית", או "לאנגליה, בחורות ליברליות, עד 15,000 דולר בחודש". לדוגמאות נוספות ראו: רוני אלוני סדובניק ועו"ד ידיה וולף, **הסרסור הנסתר. העיתונות הישראלית כחוליה בשרשרת הסחר בנשים**, דו"ח המטה למאבק בסחר בנשים, יוני 2007, בעמ' 41-44, [http://tfht.org/files/2007/08/02/01/59/06/press\\_or\\_oppressor.pdf](http://tfht.org/files/2007/08/02/01/59/06/press_or_oppressor.pdf).

<sup>8</sup> תפ (ת"א) 3635/02 **מדינת ישראל נ' רשת שוקן בע"מ ואחרים**, 14 בספטמבר 2004.

<sup>9</sup> רועי גולדשמידט, **תעשיית הזנות והאינטרנט: חקיקה, אכיפה ומציאות חברתית**, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 2 ביוני 2008; נעמי לבנקרון ושירי קרבס, **סרסורים של נייר: מודעות פרסום לשירותי זנות בישראל**, מחקר שנכתב במסגרת פרויקט משותף ל"מוקד סיוע לעובדים זרים" ו"אישה לאישה - מרכז פמיניסטי חיפה", 2007, בעמ' 29-33.

<sup>10</sup> לסקירות משוות של גישות משפטיות במדינות שונות בנוגע לתופעת הזנות ראו, למשל:

Elaine Mossman, **International Approaches to Decriminalising or Legalising Prostitution**, Wellington, New Zealand: Ministry of Justice, October 2007, <http://prostitution.procon.org/sourcefiles/newzealandreport.pdf>;

דפנה סחייק, **העיסוק בזנות - סקירה השוואתית**, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 19 ביולי 2004.



ממשלה האוסרת פרסום "מודעות דרושים" לעבודה בתעשיית המין במרכזי תעסוקה ממשלתיים. בחלק מהמדינות הנוספות הנסקרות במסמך, בדומה לישראל, קיימים איסורים או מגבלות המתייחסים לפרסום שירותי זנות (אירלנד, ניו זילנד), או נשקלת האפשרות להחיל בחקיקה איסורים שכאלה (ספרד), אך אין מדובר באיסורים המתייחסים בצורה ישירה וספציפית לפרסומים המציעים "עבודה" בזנות.

## 1. קווינסלנד, אוסטרליה

בקווינסלנד, חוק הזנות (Prostitution Act 1999), אשר מיסד את הזנות במדינה, מטיל כמה איסורים ומגבלות בכל הנוגע לפרסומים העוסקים בזנות. בין השאר, החוק אוסר על פרסום שיש בו כדי לגרום לאדם לעסוק בזנות (Statements inducing persons to become prostitutes). סעיף 94 לחוק האמור מטיל עונש מקסימאלי של 100 יחידות ענישה (penalty units) שמשמעותו קנס מרבי בגובה 10,000 דולר אוסטרליים,<sup>11</sup> על מי שמפרסם אמירה שמכוונת או עלולה לגרום לאדם לחפש תעסוקה כזונה.<sup>12</sup> על-פי ההגדרות שבחוק, פרסום אמירה פירושו פרסום או גרימת פרסום (publish or cause to be published) בכל דרך שהיא, לרבות באמצעות עיתון, כתב עת, מודעה, שלט, עלון, דף פרסומת, רדיו, טלביזיה, סרט, קלטת וידאו או האינטרנט; וזאת גם אם המעשה שנעשה לצורך הפרסום בקווינסלנד בוצע מחוץ לקווינסלנד או במקרה של פרסום באתר אינטרנט – גם אם האתר ממוקם מחוץ לקווינסלנד.<sup>13</sup>

יצוין בנוסף כי חל איסור על פרסום שירותי זנות כשירותי עיסוי. לעניין זה קובע חוק הזנות שאדם המספק שירותי זנות אינו רשאי להציג או לפרסם פרסום שמכריז, במישרין או בעקיפין, שהעסק שלו מספק שירותי עיסוי או קשור לשירותים שכאלה. העונש המרבי בגין עבירה זו הוא 40 יחידות ענישה (קנס של 4,000 דולר אוסטרליים).<sup>14</sup>

באשר לשירותי ליווי (social escort services), חוק הזנות של קווינסלנד אוסר על אדם לפרסם מודעה לשירותים שכאלה אם היא איננה מצהירה, בצורה שאין לטעות בה, שהשירותים אינם מינניים או שאין מדובר במתן שירותי מין. לשם כך על הפרסום לכלול את המילים "לא-מינניים" או לציין במפורש כי "שירותי מין אינם מסופקים". בנוסף, מודעה לשירותי ליווי (כמו גם מודעה

<sup>11</sup> על-פי השיטה הנהוגה בקווינסלנד, העונש הכספי מבוטא ב"יחידות ענישה", כאשר ערכה של כל יחידת ענישה הוא כיום 100 דולר אוסטרליים, כך שעונש מרבי של 100 יחידות ענישה פירושו קנס מרבי בגובה 10,000 דולר. ראו: סעיף 5 ל-Penalties and Sentences Act 1992, באתר החקיקה הרשמי של קווינסלנד (תאריך כניסה: 2.4.2012): <http://www.legislation.qld.gov.au/LEGISLTN/CURRENT/P/PenaltASenA92.pdf>

<sup>12</sup> Prostitution Act 1999 [Queensland], s. 94: "A person must not publish a statement intended or likely to induce a person to seek employment as a prostitute".  
<http://www.legislation.qld.gov.au/LEGISLTN/CURRENT/P/ProstitutA99.pdf>.

<sup>13</sup> Prostitution Act 1999, s. 92.

<sup>14</sup> Prostitution Act 1999, s. 95.



לשירותי זנות) חייבת להיות בהתאם לפורמט ועל-פי כללים ומגבלות שאושרו בתקנות. המפר את ההוראות האמורות צפוי אף הוא לעונשי קנס.<sup>15</sup>

## 2. הטריטוריה הצפונית, אוסטרליה

סעיף 19 לחוק רגולציית הזנות (Prostitution Regulation Act) של הטריטוריה הצפונית של אוסטרליה קובע כמה עבירות פרסום הנוגעות לעיסוק בזנות.<sup>16</sup> הסעיף קובע, בין השאר, כי אדם לא יפרסם או יגרום לפרסום מודעה, שמכוונת או שעלולה להביא אדם לחפש תעסוקה כזונה או לתת שירותי זנות ללקוחותיו של עסק שמספק שירותים כאמור.<sup>17</sup> העובר עבירה לפי סעיף זה צפוי לעונש מרבי של 17 יחידות ענישה, דהיינו קנס מרבי בסך 2,329 דולר אוסטרליים.<sup>18</sup> פרסום, על-פי סעיף 3 לחוק האמור, יכול להיעשות, בין השאר, באמצעות עיתון, סרט, פוסטר, קלטת וידאו, הפצה בדואר, השלכת דבר מה לחצרו של אדם, או בכל אמצעי אחר.

עוד קובע החוק שכאשר מודעה מזמינה אדם לעבוד בעסק שמארגן מתן שירותי זנות או להשיג עבודה דרך עסק שכזה, הרי שלצורך האמור בסעיף הקודם, המודעה תחשב ככזו המכוונת לגרום לאדם לתת שירותי זנות ללקוחותיו של אותו עסק, אלא אם ברור מהמודעה על-פניה שהעבודה שאליה היא מתייחסת אינה כוללת מתן שירותים שכאלה.<sup>19</sup> כאשר פורסמה או שודרה מודעה עבור עסק שמספק או מארגן שירותי זנות, מנהל העסק בעת פרסום/שידור המודעה ייחשב כמי שגרם לפרסום, אלא אם שוכנע בית המשפט אחרת.<sup>20</sup>

## 3. ניו סאות' ווילס (אוסטרליה)

החוק הפלילי בניו סאות' ווילס (NSW) אוסר לא רק על פרסום מקומות המשמשים לזנות אלא גם על פרסום הצעות לעבודה בזנות. החוק אוסר על אדם, בכל דרך שהיא, לפרסום, או לגרום לפרסום מודעה לעיסוק בזנות. איסור זה מתייחס למודעת פרסום שמציינת, או שעולה ממנה

<sup>15</sup> Prostitution Act 1999, s. 96A.

הנחיות מפורטות לגבי מה ניתן ומה אסור לכלול במודעת פרסום לשירותי זנות ולשירותי ליווי; כיצד צריכה להיראות מודעה שכזו; באילו צירופי מילים, תמונות ודימויים מותר / אסור להשתמש - ניתן למצוא בקובץ הוראות שפרסמה רשות הרישוי לזנות בקווינסלנד (PLA – Prostitution Licensing Authority) באתר:

<http://www.pla.qld.gov.au/advertising/guidelinesApproveFormAdvertPros.htm>

<sup>16</sup> את חוק רגולציית הזנות (כפי שהיה בתוקף ב-25.11.2011) ניתן למצוא באתר החקיקה של הטריטוריה הצפונית (תאריך כניסה: 2.4.2012): <http://notes.nt.gov.au/dcm/legislat/legislat.nsf>

<sup>17</sup> Prostitution Regulation Act [Northern Territory], s. 19(3).

<sup>18</sup> ערכה של יחידת ענישה אחת הוא כיום 137 דולר. אתר ממשל הטריטוריה צפונית, [http://www.revenue.nt.gov.au/penalty\\_unit.shtml](http://www.revenue.nt.gov.au/penalty_unit.shtml), תאריך כניסה: 2.4.2012.

<sup>19</sup> Prostitution Regulation Act, s. 19(4): "Where an advertisement invites persons to work in, or obtain work through, a business that arranges the provision of prostitution services, it shall be treated for the purposes of subsection (3) as intended to induce persons to provide prostitution services for clients of the business unless it is clear from the face of the advertisement that the work to which it relates does not involve providing such services."

<sup>20</sup> Prostitution Regulation Act, s. 19(5).



אפשרות להעסקה כזונה או דרישה לעבוד בזנות או בעבודה שעשויה להיות כרוכה בעיסוק בזנות. העונש המרבי הקבוע בצד עבירה זו הוא 10 יחידות ענישה (יחידת ענישה אחת משמעותה קנס בסך 110 דולר אוסטרליים) או מאסר למשך שלושה חודשים.<sup>21</sup>

יצוין כי על-פי מסמך שחובר ב-2010 על-ידי הארגון (Sex Workers Outreach Project) SWOP, למרות שכאמור לעיל פרסום מודעות "דרושים" לעיסוק בזנות מהווה עבירה פלילית, העיתונים היומיים ועיתוני הפרברים מפרסמים "מודעות דרושים לעבודות למבוגרים" (advertisements for adult work opportunities) והאיסור על כך בקושי נאכף.<sup>22</sup>

#### 4. אירלנד

החוק הפלילי של אירלנד (Criminal Justice [Public Order] Act 1994 - להלן בפרק זה - החוק) אוסר על פרסום בתי זונות ושירותי זנות. החוק קובע כי אדם או ישות משפטית שמפרסמים או גורמים לפרסום, מפיצים או גורמים להפצה של מודעה המפרסמת בית זונות או שירותי זנות יואשמו בעבירה פלילית. עבירה זו חלה גם על מי שמפרסם מקום או שירות כלשהו במונחים, בנסיבות או בצורה שמהם ניתן להסיק באופן סביר שהמקום נשוא הפרסום הוא בית זונות או שהשירות שבו מדובר הוא למעשה שירות זנות.<sup>23</sup> המורשע בעבירה זו צפוי לעונש קנס, כאשר הקנס המרבי עומד כיום על 2,500 אירו בהליך פלילי מקוצר (summary conviction) ועל 25,225 אירו בהליך של אישום פלילי רגיל (conviction on indictment).<sup>24</sup>

בכל הליך פלילי כאמור תהיה זו הגנה לנאשם אם יראה שהתקיימו כל הנסיבות שלהלן:<sup>25</sup>

(א) שעיסוקו הוא פרסום או הפצה של פרסומים;

<sup>21</sup> Summary Offences Act 1988 No. 25 s. 18A: Advertising for Prostitutes:

"A person shall not, in any manner, publish or cause to be published an advertisement for a prostitute. Maximum penalty: 10 penalty units or imprisonment for 3 months. In this section, *advertisement for a prostitute* means an advertisement that indicates, or that can be reasonably taken to indicate, that:

- (a) employment for a prostitute is or may be available, or
- (b) a person is required for employment as a prostitute or to act as a prostitute, or
- (c) a person is required for employment in a position that involves, or may involve, acting as a prostitute."

נוסח החוק (מעודכן ליום 6.1.2012) מופיע באתר החקיקה של NSW (תאריך כניסה: 4.4.2012): [www.legislation.nsw.gov.au](http://www.legislation.nsw.gov.au)

<sup>22</sup> SWOP, *Sex Industry Legal Kit*, June 2010, p. 34.

15.5.2012, תאריך כניסה: [www.swop.org.au/sites/default/files/legal\\_kit\\_single\\_pg.pdf](http://www.swop.org.au/sites/default/files/legal_kit_single_pg.pdf)

<sup>23</sup> Section 23(1) of the Criminal Justice (Public Order) Act 1994.

לנוסח החוק ראו: [www.irishstatutebook.ie/1994/en/act/pub/0002/print.html](http://www.irishstatutebook.ie/1994/en/act/pub/0002/print.html), תאריך כניסה: 1.5.2012.

<sup>24</sup> Kenneth Maher, *Criminal Law Reform*, Department of Justice and Equality, Ireland – בתשובה לפניית הלשכה המשפטית בכנסת (תחום חקיקה ומחקר משפטי), 27 באפריל 2012.

<sup>25</sup> Section 23(3) of the Criminal Justice (Public Order) Act 1994.



(ב) שהוא קיבל את הפרסום/המודעה נשוא האישום לפרסום או הפצה במסגרת מהלך עסקי הרגיל;  
(ג) ושהוא לא ידע ולא היתה לו סיבה לחשוד שהפרסום/המודעה קשורים לבית זונות או לשירותיה של זונה.

אם בוצעה עבירה כאמור על-ידי תאגיד או בידי אדם המתיימר לפעול בשם תאגיד (או חבר אנשים שאינו מאוגד), והוכח שהמעשה בוצע בהסכמה, באישור או כתוצאה מרשלנות של אדם כלשהו שבשעת ביצוע העבירה היה דירקטור, חבר הנהלה או חבר ברשות המפקחת על אותו גוף, מנהל, מזכיר או בעל תפקיד אחר בו – אותו אדם, כמו גם הגוף כולו, יואשמו אף הם בביצוע העבירה.<sup>26</sup>

## 5. בריטניה

בכל הנוגע למודעות שעוסקות בזנות, החקיקה הפלילית בבריטניה אוסרת באופן ספציפי על תליית או הדבקת מודעות שכאלה במקומות בהם מותקנים טלפון ציבוריים. על-פי סעיף 46(1) ל-Criminal Justice and Police Act 2001 (להלן בפרק זה - החוק), מי שמציג מודעה הקשורה לזנות במקום בו מותקן טלפון ציבורי או בסמוך לו במטרה למשוך את תשומת לבם של אנשים אחרים מבצע עבירה פלילית.<sup>27</sup> סעיף 46(2) מציין כי לצורך חוק זה, מודעה הקשורה לזנות היא מודעה המפרסמת את שירותיה של זונה (ממין נקבה או ממין זכר) או שהיא מציינת מקום מסוים שבו מוצעים שירותי זנות. סעיף 46(3) לחוק מוסיף שכל מודעה שבעיני האדם הסביר נראית כמודעה הקשורה לזנות תחשב ככזו אלא אם יוכח אחרת. העונש המרבי הקבוע בצד עבירה זו בהליך פלילי מקוצר (summary conviction) הוא שישה חודשי מאסר או קנס או שני העונשים גם יחד.<sup>28</sup> יצוין כי השר הממונה, לאחר שקיבל את הסכמת שני בתי הפרלמנט, רשאי להוציא צו שירחיב את תחולת ההוראות האמורות גם למבני ציבור נוספים.<sup>29</sup>

באשר לפרסום מודעות העוסקות בזנות בעיתונים – בבריטניה אין עבירה ספציפית שעוסקת בכך.<sup>30</sup> עם זאת, "אגודת העיתונים" של בריטניה (Newspaper Society – להלן: NS)<sup>31</sup> יעצה למו"לים להימנע מפרסום מודעות בנוגע למוסדות או לפעילויות שאינם חוקיים כמו בתי זונות או מקומות בהם מוצעים שירותי מין בצורה לא חוקית. כמו כן, ה-NS גם הזהירה את המו"לים

<sup>26</sup> Ibid, section 23(4).

<sup>27</sup> "טלפון ציבורי" מוגדר בסעיף 46(5) לחוק האמור כמכשיר טלפון הנמצא במקום ציבורי ונגיש לשימוש הציבור.

<sup>28</sup> Criminal Justice and Police Act 2001, s. 46.

אתר החקיקה של בריטניה, [www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/16/section/46](http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/16/section/46), תאריך כניסה: 22.5.12.

<sup>29</sup> Criminal Justice and Police Act 2001, s. 47.

אתר החקיקה של בריטניה, [www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/16/section/47](http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/16/section/47), תאריך כניסה: 22.5.12.

<sup>30</sup> The Crown Prosecution Service, **Prostitution and Exploitation of Prostitution: Legal Guidance**, המסמך, שעודכן לאחרונה ב-27.9.2011, נמצא באתר רשות התביעה של בריטניה (תאריך כניסה: 2.5.2012):

[www.cps.gov.uk/legal/p\\_to\\_r/prostitution\\_and\\_exploitation\\_of\\_prostitution/index.html/](http://www.cps.gov.uk/legal/p_to_r/prostitution_and_exploitation_of_prostitution/index.html/)

<sup>31</sup> ה-Newspaper Society, על-פי אתר הבית שלו, הוא ארגון המייצג ומקדם את האינטרסים של העיתונים האזרחיים והמקומיים בבריטניה.ראו: [www.newspapersoc.org.uk/about-us](http://www.newspapersoc.org.uk/about-us), תאריך כניסה: 22.5.12.



שמודעות בדבר שירותי עיסוי יכולות להיות מסווה להצעות בלתי-חוקיות של שירותי מין והציעה להם לאמץ מדיניות של בדיקת אותם פרסומים כדי לוודא שהשירות המפורסם בהם הוא לגיטימי. בנוסף, ה-NS גם הציעה לעיתונים בבריטניה לאמץ מדיניות של דחיית מודעות "לשירותים אישיים" או כל מדיניות אחרת שמכוונת להפחתת הסיכון הטמון בפרסומים הקשורים לזנות לא-חוקית ולסחר בבני אדם או בפרסומים שמעוררים חשד לכך. ה-NS גם העלתה הצעה שלפיה העיתונים ייזמו מפגשים עם המשטרה, רשויות התביעה, רשויות מקומיות וגורמים רלוונטיים אחרים כדי לגבש גישת עבודה לעניין זה.<sup>32</sup>

יצוין בנוסף, שב-2010 החליטה הממשלה **לאסור על מרכזי תעסוקה ממשלתיים לפרסום מודעות דרושים לעבודה בתעשיית המין**. איסור זה חל גם על מודעות שעניינן ריקודי חיק/מגע (lap dancing) וחשפנות.<sup>33</sup> עד שנת 2003 הסוכנות הממשלתית המפעילה מרכזי תעסוקה (Jobcentre Plus) קבעה לעצמה מדיניות שאסרה כליל על פרסום משרות כלשהן בתחום תעשיית המין. בעקבות זאת, רשת חנויות לצעצועי מין ולבני נשים (Ann Summers) עתרה לבית המשפט העליון כנגד מדיניות זו בטענה כי מדובר במדיניות גורפת מדי ובלתי חוקית המונעת, בין השאר, פרסום מודעות דרושים לעבודות מכירות בחנויות כמו אלה שמפעילה הרשת. בית המשפט קיבל את העתירה ובעקבות החלטתו, מאז 2003 החלו מרכזי התעסוקה הממשלתיים לפרסום מודעות דרושים גם בתחום תעשיית המין. החלטת הממשלה מ-2010 נועדה לאכוף מחדש את אותו איסור אך הפעם בצורה פחות גורפת, כך שלמשל חנויות מין יוכלו להמשיך לגייס עובדי מכירות על-ידי פרסום מודעות דרושים במרכזי תעסוקה ממשלתיים. כמו כן, האיסור האמור לא נועד לחול על מודעות לגיוס עובדים כמו עובדי ניקיון או אנשי אבטחה במועדוני חשפנות.<sup>34</sup>

## 6. ניו זילנד

ב-2003 חוקק הפרלמנט בניו זילנד חוק חדש לטיפול בסוגיית הזנות (The Prostitution Reform Act 2003 – להלן בפרק זה - החוק); חוק שמשמעותו היתה דה-קרימינליזציה של הזנות במדינה. במאי 2008, ועדה שהוקמה מכוח אותו חוק כדי לעמוד על יישומו והשלכותיו (The Prostitution Law Review Committee) פרסמה דוח שממנו עלה כי בעקבות חקיקת החוק תעשיית המין בניו-זילנד לא התרחבה בגודלה וכי רבים מהחששות שהעלו מתנגדי החוק לא התממשו בפועל. עוד מצאה הוועדה שככלל, החוק החדש שיפר את מצבם של רוב האנשים "המעורבים בתעשיית הזנות" (sex workers) בכל הנוגע להגנה על זכויות האדם שלהם, על בריאותם, ביטחונם ורווחתם

<sup>32</sup> The Crown Prosecution Service, **Prostitution and Exploitation of Prostitution: Legal Guidance**, אתר החדשות של ה-BBC, ידיעה מיום 2 באוגוסט 2010, <http://www.bbc.co.uk/news/business-10831614>, תאריך כניסה: 2.5.2012.

<sup>34</sup> אתר החדשות של ה-Daily Mail, ידיעה מיום 2 באוגוסט 2010, [www.dailymail.co.uk/news/article-1299677](http://www.dailymail.co.uk/news/article-1299677), תאריך כניסה: 2.5.2012.





– כל זאת בהשוואה למצב המשפטי ששרר בניו זילנד לפני אותה רפורמה חקיקתית שהפכה את הזנות לחוקית.<sup>35</sup>

עם זאת, למרות אותה דה-קרימינליזציה של הזנות, סעיף 11 לחוק האמור מטיל "מגבלות על פרסום שירותי מין מסחריים" (Restrictions on advertising commercial sexual services), שלפיהן חל איסור על פרסום של אלה בשידורי רדיו או טלוויזיה או בהקרנות בבתי קולנוע. באשר לעיתונות הכתובה, הסעיף מתיר את פרסום רק במסגרת ה- "classified advertisements" section של העיתון או כתב העת. העובר על הוראות אלה מבצע עבירה פלילית שהעונש בגינה (בהליך פלילי מזורז – summary conviction) עומד על קנס מרבי בסך 50,000 דולר ניו זילנדי (אם בוצעה העבירה בידי תאגיד) או 10,000 דולר במקרה אחר. על-פי אותו סעיף, "פרסום" יכול להיות במילים, בצילום או בכל אמצעי ייצוג אחר שמשמש כדי ליידע את הציבור בדבר קיומם של שירותי מין מסחריים או כדי לקדם את מכירתם, בין אם באופן כללי ובין אם בצורה ספציפית.<sup>36</sup>

בנוסף, החוק מסמיך את הרשויות המקומיות במדינה לחוקק חוקי עזר שיאסרו או יסדירו שילוט המפרסם שירותי מין מסחריים במקומות ציבוריים (או במקומות הנראים ממקומות ציבוריים). רשות מקומית רשאית לחוקק חוק כאמור רק אם שוכנעה שהוא דרוש כדי למנוע הצגה פומבית של שילוט שיש בו כדי לגרום מטרד או פגיעה חמורה לציבור המשתמשים במרחב (ordinary "members of the public using the area") או כאשר השילוט אינו עולה בקנה אחד עם אופיו או שימושו של אותו מרחב.<sup>37</sup>

## 7. דרום אפריקה

זנות וכל הפעילויות הקשורות בה נחשבות לעבירות פליליות ועל כן אין בדרום אפריקה חקיקה ספציפית שמתייחסת ישירות דווקא לאיסור על פרסום מודעות מן הסוג הנדון כאן. ברוב העיתונים במדינה ניתן למצוא מודעות שמתייחסות לשירותי זנות בלשון נקיה יותר, דהיינו מודעות בנוגע לשירותי ליווי או עיסוי ואף בנוגע לעבודות בשירותים אלה, אך הללו אינן מפרסמות בצורה מפורשת הצעות לעבודה כזונה.<sup>38</sup>

<sup>35</sup> תשובת משרד המשפטים של ניו זילנד לפניית הלשכה המשפטית בכנסת (תחום חקיקה ומחקר משפטי), 11 במאי 2012.

<sup>36</sup> סעיף 11 לחוק, שמופיע באתר החקיקה של ניו זילנד (תאריך כניסה: 15.5.2012): [www.legislation.govt.nz/act/public/2003/0028/latest/DLM197815.html](http://www.legislation.govt.nz/act/public/2003/0028/latest/DLM197815.html)

<sup>37</sup> סעיף 12 לחוק.

<sup>38</sup> Michael Palumbo, Deputy Chief State Law Adviser, South African Law Reform Commission – בתשובה לפניית הלשכה המשפטית בכנסת (תחום חקיקה ומחקר משפטי), 3 במאי 2012.



בפרובינציה של אונטריו (Ontario) אין חקיקה שאוסרת במפורש על פרסום מודעות לעבודה בזנות. כמו כן, גם בקוד הפלילי של קנדה (חוק פדראלי) אין עבירה ספציפית שאוסרת על פרסום מודעות כאמור. לעניין זה הקוד הפלילי הקנדי מסתפק בקביעת עבירות כלליות יותר, כמו למשל עבירות שעניינן איסור על סרסרות לזנות או על פיתוי או הדחת אדם שאינו זונה לבוא לבית זונות לצורך זנות או קיום מגע מיני בלתי חוקי.<sup>40</sup>

## 9. ספרד

במרץ 2011, מועצת המדינה של ספרד (Consejo de Estado), הגוף הבכיר המייעץ לממשלה, פרסמה דוח מפורט על אפשרויות הפעולה נגד מודעות בעלות תוכן מיני ומודעות העוסקות בזנות, המפורסמות מדי יום באמצעי תקשורת שונים של העיתונות הכתובה ברחבי המדינה.<sup>41</sup> דוח זה נכתב בעקבות בקשה בנושא זה שהוגשה למועצת המדינה עוד במאי 2010 על-ידי ביביאנה אאידו (Aído), מי שכהנה באותה עת כשרת השוויון (Ministra de Igualdad) של ספרד.

מהדוח האמור עולה כי מודעות העוסקות בזנות נפוצות בעיתונות הכתובה בספרד, בעיקר בעיתונים הכלליים (אלה המופצים בכל המדינה) וכי העיתונות הספרדית מרוויחה הכנסות משמעותיות מפרסום מודעות אלה.<sup>42</sup> מחברי הדוח ציינו כי על-פי רוב, מדובר במודעות שפוגעות בכבודן ובערכן של הנשים כבני אדם והופכות אותן לסחורה ולמוצר צריכה; וכי במקרים רבים מאחורי אותם פרסומים לזנות עומדים גורמים העוסקים בסחר בבני אדם. עוד נקבע בדוח כי חרף מאמצים שונים ויוזמות שאומצו וקודמו על-ידי הרשויות הציבוריות, הוכח זה מכבר שאין די ברגולציה העצמית של העיתונות כדי למנוע פרסום מודעות העוסקות בזנות (אם כי מקצת העיתונים בספרד אכן הפסיקו מיוזמתם לפרסם מודעות כאמור, או לפחות הפחיתו או הגבילו את השימוש בתמונות שליוו אותן).<sup>43</sup> מחברי הדוח הגיעו למסקנה שיש מקום לפעול באמצעות חקיקה ספציפית שתאסור על פרסום הזנות בעיתונות הכתובה. יתרה מכך, הם אף המליצו להרחיב את האיסור גם לשידורי הטלביזיה, ולא להגבילו רק לשעות המיועדות לצפייה על-ידי קטינים.<sup>44</sup>

<sup>39</sup> משרד התובע הכללי של אונטריו (Ministry of the Attorney General), המחלקה למשפט פלילי (Criminal Law Division), בתשובה לפניית הלשכה המשפטית בכנסת (תחום חקיקה ומחקר משפטי), 16 במאי 2012. סעיף 212(1) לקוד הפלילי של קנדה (Criminal Code of Canada).

<sup>41</sup> Informe n. E 1/2010 de la Comisión de Estudios del Consejo de Estado, Madrid, 9 de marzo de 2011.

<sup>42</sup> ב-2007 ועדה פרלמנטארית שעסקה בנושא העריכה שסכום הרווחים שגורפים עיתוני ספרד מפרסומים מן הסוג האמור עומד על כ-40 מיליון אירו בשנה. ראו: "El Gobierno ultima el veto a los anuncios de contacto" - כתבה שפורסמה ב-22 ביולי 2011 באתר האינטרנט של העיתון הספרדי Público (תאריך כניסה: 23.5.12): [www.publico.es/espana/388413/el-gobierno-ultima-el-veto-a-los-anuncios-de-contactos](http://www.publico.es/espana/388413/el-gobierno-ultima-el-veto-a-los-anuncios-de-contactos).

<sup>43</sup> Informe n. E 1/2010 de la Comisión de Estudios del Consejo de Estado, pp. 29-31.

<sup>44</sup> שם, בעמ' 54-59.



בעקבות הדוח האמור, ביולי 2011 ממשלת ספרד העבירה לסיעות הפרלמנט הצעת חוק מטעמה שנועדה לאסור על פרסום מודעות לזנות בעיתונות הכתובה ובמהדורות הדיגיטליות שלה. הצעת החוק מבקשת להטיל איסור זה על-ידי תיקון חוק הפרסום (Ley General de Publicidad).<sup>45</sup>

על-פי התיקון המוצע בהצעת החוק הממשלתית (תיקון שטרם התקבל), ייקבע בחוק הפרסום כי חל איסור לפרסום בעיתונות שירותי מין ומקומות המשמשים לעיסוק בזנות. הצעת החוק גם מבקשת להחיל איסור זה על המהדורות הדיגיטליות של העיתונים, במידה שהגישה אל אתרי העיתונות שמכילים את אותן מודעות אינה מוגבלת למבוגרים בלבד. עוד קובעת ההצעה שהפרת האיסור האמור תחשב לעבירה שניתן יהיה לפתוח בהליכים משפטיים בגינה הן על-ידי רשויות התביעה והן על-ידי ארגונים וישויות משפטיות ציבוריות ופרטיות האמונים על קידום השוויון בין גברים לנשים או על ההגנה על זכויותיהם של קטינים.<sup>46</sup>

---

<sup>45</sup> Ley 34/1988, de 11 de noviembre, General de Publicidad.

נוסח החוק הקיים (בספרדית) מופיע באתר [http://noticias.juridicas.com/base\\_datos/Admin/134-1988.html](http://noticias.juridicas.com/base_datos/Admin/134-1988.html), תאריך כניסה: 23.5.2012.

יצוין כי בניגוד לאמור בהצעת החוק הממשלתית, בדוח שחיברה מועצת המדינה הומלץ שלא להסתפק בהקשר זה בתיקון חוק הפרסום אלא לקדם חקיקה חדשה ספציפית בנושא זה.

<sup>46</sup> "El Gobierno ultima el veto a los anuncios de contacto";

וכן: "En España también quieren prohibir los anuncios de prostitución"

כתבה מיום 10.1.12 שפורסמה באתר האינטרנט של העיתון הארגנטיני Mundo (תאריך כניסה: 23.5.12):

<http://dev.infonews.sg2.com.ar/2012/01/10/mundo-78-en-espana-tambien-quieren-prohibir-los-anuncios-de-prostitucion.php>

